МОДУЛ 3: **НАДЕЖДНОСТ НА КОМУНИКАЦИИТЕ**

ТЕМА: СМУЩЕНИЯ И ПРИЧИНИ ЗА ВЛОШАВАНЕ НАДЕЖДНОСТТА НА КОМУНИКАЦИИТЕ

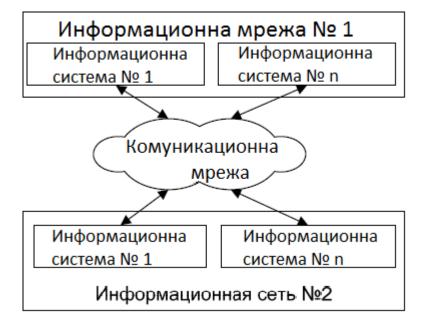
Връзка между надеждност и сигурност Причини и последствия от изкривяване на съобщенията

ТЕМА: НАДЕЖДНОСТ НА КОМУНИКАЦИОННА СИСТЕМА

Специфика на надеждността на комуникациите

Направления на развитие на надеждността

Комуникационната мрежа е предназначена да предава данни, тя също така изпълнява задачи, свързани с преобразуване на данни. Комуникационните мрежи се различават по вида на използваните физически средства за връзка. Различават се две понятия за мрежи: комуникациона мрежа и информационна мрежа.

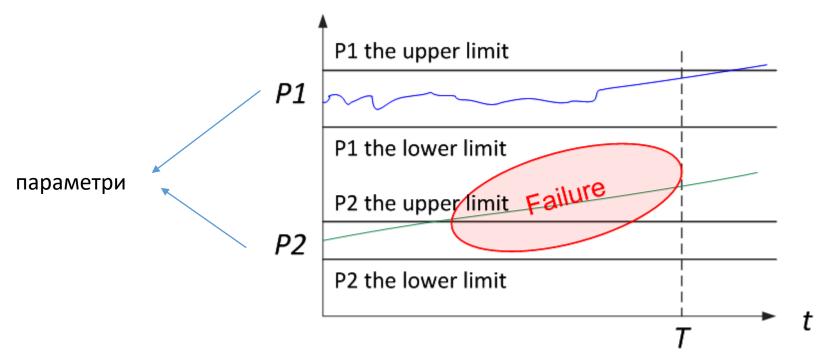

Схема на локална мрежа

Атрибути на надеждността, информационната и функционалната сигурност

Надеждността може да се демонстрира във вид на проста схема. За системата се задава срока на служба и пределни (допустими) стойности на параметрите (upper and lower limits). Докато параметрите са със стойност в зададените граници, системата е работоспособна и обатно, ако параметрите са извън граници (спецефекационни), то е настъпил отказ (failure).

Атрибути на надеждността, информационната и функционалната сигурност

Още един подход към анализа на показателите (атрибутите) на надеждността е тъй наречения RAMS подход, кото се разшифрира като Reliability (безотказност), Availability (готовност), Maintainability (ремонтопригодност) и Safety (безопасност, сигурност). Понякога към тази четворка атрибути се добавя още и Integrity (интегрираност). Най-простото определение за горните е:

- Готовност пригодност за правилна употреба
- Безотказност непрекъснатост на правилното обслужване
- Ремонтопригодност способност да се подлага на модификация и ремонт
- Безопасност (сигурност) эотсъствие на катастрофални последствия за потребителите и околната среда
- Интегрираност (интегрираното изпълнение) отсъствие на неподходящи изменения на системата.

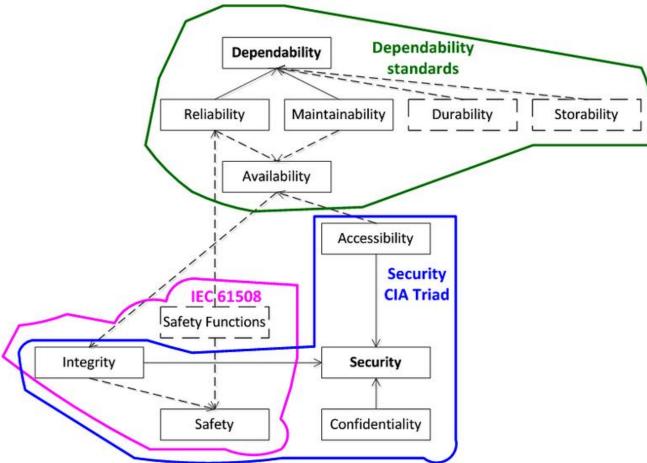
Атрибути на надеждността, информационната и функционалната сигурност

Security (информационна безопасност (сигурност) - ИБ) представлява съвкупност от атрибути на конфиденционалността, интегрираността и готовността (така наречената триада –CIA).

Готовността или достъпността се разглежда за разрешени (авторизирани) действия за достъп до информация, а интеграцията се счита за правилната работа с данни, с изключение на техните неправомерни промени. Поверителността (конфиденционалност) е допълнителен атрибут в сравнение с надеждността, което означава липса на нерегламентирано разкриване на информация. По този начин, най-простият модел, описващ надеждността и безопасността (т.е. информационна сигурност), е представен само от шест атрибута.

Атрибути на надеждността, информационната и функционалната сигурност

Обобщена таксономия на атрибутите на надеждност, информационна и функционална сигурност (безопасност)

С непрекъснати линии са обозначени атрибутите и отношенията, съответстващи на разглеждания модел от шест атрибута. Пунктираните линии добавят допълнителни атрибути. Една от групите атрибути се отнася до компонентите на надеждността. Safety (функционалната сигурност (безопасност) -ФБ), съгласно ІЕС 61508, включва функции за безопасност и цялост, а чрез функциите за безопасност ФБ се свързва с надеждност, наличност и надеждност, а интегрираното изпълнение на функциите осигурява редица свойства, включително сигурността на информацията. Така между атрибутите за надеждност, информационна сигурност и функционална сигурност съществува взаимно влияние и определени взаимоотношения, които се вземат предвид при количествената оценка

Атрибути на надеждността, информационната и функционалната сигурност

Анализ рисков и показатели функциональной безопасности

Теперь обратимся к показателям безопасности. Базовым понятием и показателем ФБ является риск, представляющий собой комбинацию вероятности нежелательного события и его последствий.

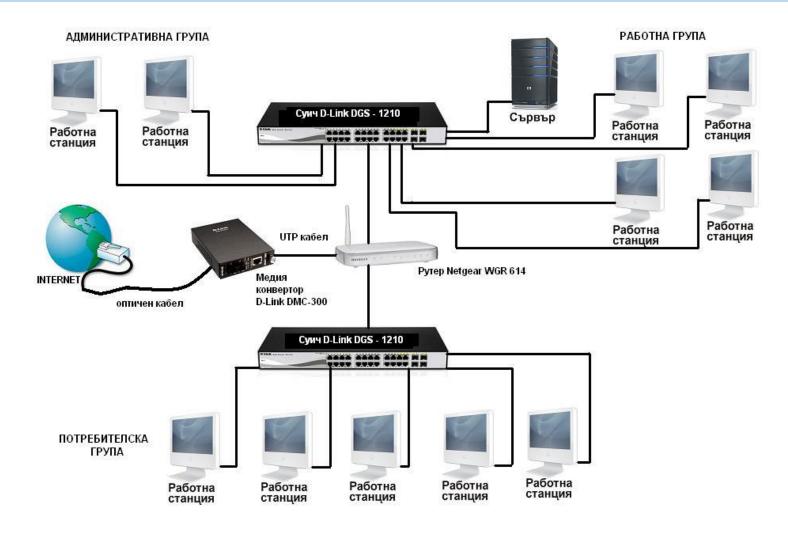
Оценивание рисков бывает количественным и качественным, при качественном оперируют такими категориями, как «высокий», «средний», «низкий» и т.д.

Если нежелательное событие и ущерб от него зафиксированы, то риск становится численно равен вероятности P(t) возникновения фиксированного ущерба. Например, риск аварии атомной электростанции с выбросом радиоактивных веществ в атмосферу на сегодняшний день устанавливается не более, чем 10-7 1/год.

Широкое распространение для оценивания и управления рисками получил так называемый принцип ALARA (ALARP) (as low as reasonably applicable/practicable) – подход к управлению риском, который подразумевает его максимально возможное снижение, достигаемое за счет реально имеющихся (ограниченных) ресурсов

Причини и последствия от изкривяване на съобщенията

Схема на локална мрежа

Надеждност на комуникационна система

Фактори, влияещи на надеждността

Фактори, от които зависи надеждността на системата
□ Условията и външната среда, в която работи системата;
□ Режима й на работа (непрекъснат, периодичен, цикличен
повторно-кратковременен и др.);
□ Надеждността на елементите, от които е изградена;
□ Възстановимостта на съставните й части след отказ;
□ Структурата на системата.

Изборът на показатели на надеждност е конкретна задача, зависеща от изискванията към резултатите от функциониране на информационната телекомуникационна система. Показателите на надеждност, в зависимост от нивото на разглежданата система е удобно да се разделят на оперативни и технически. Оперативните , характеризират функционирането на системата от гледна точка на потребителя, а техническите носят 4технологичен" характер и са нужни за технически разчети и статистически оценки.